

Redactare: Cosmin Perță
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GEACĂR, DIANA

Cine locuiește la subsol / Diana Geacăr. - Pitești : Paralela 45, 2018
ISBN 978-973-47-2831-2
821.135.1

DIANA GEACĂR

Cine locuiește la subsol

Cuprins

Cățeaua / 7
Ce facem în oglindă / 15
Where is Jack? Where is my wife? / 27
Cum am devenit un om bun / 41
Doula / 64
Nu găsești şobolani pe câmp iarna / 79
Un soț trăsnet / 101
Spune-mi Drosophila / 111
Adormita / 122
Împacă-te cu morții / 136
Dacă n-ar fi fete / 146
În cazul în care a mai rămas vreo fantomă / 151
Autoapărare / 179
Pavilionul cu reptile / 200
Leul nu doarme în seara asta / 206
Cu urșii polari nu discutăm / 224
Cine locuiește la subsol / 230

Cățeaua

„Sister, sister, oh so fair, why is there
blood all over your hair?
What ever happened to Baby Jane?”

O urmărește peste tot. Chiar și noaptea, când îi dă drumul din lanț să se plimbe pe unde vrea, ea se întoarce și urlă la ușă până o face să se ridice din pat. Când se apropiie cu lanțul de ea, amușește. Are spume la gură, părul vâlvoi, plin de frunze și de scaieți. O leagă iar și se duce să doarmă.

Într-o dimineață, pe când își bea cafeaua singură, la fereastra din dormitor, pe unde vin de obicei animalele sălbaticice, a văzut niște tufișuri mișcându-se în fața casei.

Fiind o femeie zdravănă, Albă ca Zăpada nu s-a speriat. A lăsat jos cana de cafea, a scos pușca de sub o scândură din podea și a ieșit pe geam.

Se apropiă de tufișuri calmă, cu pași siguri. Când mai avea vreo doi pași de făcut, animalul a atacat-o. Albă ca Zăpada a căzut pe spate, ținând pușca strâns, îndreptată spre fața animalului. Speră să-l obosească, sau să-i tragă una în cap.

Animalul s-a rostogolit în praf. Albă ca Zăpada a reușit să-i dea la o parte părul încâlcit de pe față și a văzut că este o cățea. „Foarte bine“, și-a spus. „Chiar aveam nevoie de cineva.“

A tras-o de păr – părul cătelelor este lung și negru, foarte rezistent –, a legat-o de gât cu o sfoară până seara, când unul dintre pitici urma să-i facă un lanț gros, de fier.

Puternic și tare, ca un secret.

După ce i-a pus jos farfuria cu apă, căteaua s-a lăsat pe labele din față, și Albă ca Zăpada a văzut că are unghii scurte și pline de pământ, vinete sau date peste cap. „E o cătea bună de pază“, s-a gândit. „Are picioare groase. Ca mine.“

S-a mai gândit să-i scoată hainele, pentru că o cătea de pază nu ar trebui să stea îmbrăcată, dar apoi i-a trecut prin minte că o cătea goală ar putea să-i stârnească pe pitici.

A lăsat-o îmbrăcată, dar n-avea de gând să-i spele și ei hainele. Trebuia să se curete singură. Aici nu se pierde timpul. Aici timpul se ține în lanț.

Casa în care locuiește Albă ca Zăpada se află în mijlocul pădurii. Când a ajuns acolo, nu știa să facă nimic. De atunci, tot învață.

Nu a plecat din ea niciodată.

Nu sunt multe lucruri de făcut – se trezește dimineața, spală pe jos, scutură patul, apoi își face o cafea tare, s-o țină până la prânz. Îi aruncă și cătelei ceva de mâncare pe geam, pe urmă o ascultă clefăind, ca să fie sigură că mănâncă.

La început, a trebuit să-i facă un coteț destul de mare, pentru că era dolofană. Acum, din ea au mai rămas doar mușchii – se întind pe sub pielea arsă de soare ca frânghiile pe care coborau piticii în mină. E puțin mai scundă ca Albă ca Zăpada, care e și ea destul de mică și de îndesată.

Nu mai trăiește nimeni altcineva în pădure și n-a mai trecut nimeni prin ea, în afara de cătea. Nu a venit nimeni aici, nici măcar să întrebe de pitici.

În fiecare dimineață, Albă ca Zăpada își îmbracă rochia lungă, cu poale albe și piept albastru, aşa cum era îmbrăcată când au cunoscut-o piticii, și ieșe pe prispa cu o cană mare de cafea. Căteaua stă la cățiva metri distanță, întinsă pe burtă în praf, la soare. Așteaptă.

Pădurea este un loc sigur.

În mijlocul pădurii, tăcerea e cleioasă, dar, uneori, când nu ești atent, se strecoară în tine. Când rămâi cu gura căscată să admir, de exemplu, o floare albastră uriașă. Și, pentru că tăcerea astă cleioasă intră în tine dintr-o dată, îți rămâne blocată în gât. Te jenează ușor la început, te zgârie, te irită, nu prea mai poți să înghiți nimic rece sau fierbinte. În cele din urmă, simți că te sufoci.

Simți că trebuie să șipi, dar nu poți.

Trebuie să înveți s-o diluezi, altfel, vezi bine, poate provoca niște complicații urâte. Să intre în tine câte puțin, să alunece în stomac și de acolo în mâini și în picioare.

Tăcerea astă adună creaturi, le îngräմădește unele peste altele. Broscoii se urcă în copaci și apoi se aruncă unii pe alții, până când formează un corp viu care, dacă-și pune în cap să se rostogolească, poate să prindă o viteză uluitoare. Acest corp viu, format din broscăi, este de mărimea unui arbust și te poate trânti la pământ. Sau de mărimea unui prinț.

Dimineața era bine, până când plecau piticii spre mină. Apoi, păsările începeau să cânte, iar corul lor matinal o scotea din minți. Îi făcea cafeaua să dea în foc.

Seara, când se întorceau, piticii o găseau aproape de suflare. „E ca și cum nu ocupăm același spațiu“, le spunea Albă ca Zăpada.

Piticii o mângâiau pe cap. Așa credeau ei că o ajută să reziste.

În fiecare zi, Albă ca Zăpada urmărește cățeaua, să vadă cum reacționează la tăcerea cleioasă din mijlocul pădurii. Se duce după ea peste tot, prin curte, în spatele casei, când își face nevoile. A devenit umbra ei. Ia uite, cățeaua nu se înecă, cățeaua nu se sufocă.

„Tu ești dinaintea mea aici“, îi spune Albă ca Zăpada. Mincinoaso. „Tie nu ți-e frică de nimeni, pentru că nu mai există nimeni aici de care să-ți fie frică. I-ai mâncat pe toți.“

Într-o zi, Albă ca Zăpada s-a trezit cu podeaua casei plină de sânge și de haine sfâșiate. Nu a cerut explicații. A spălat, a șters. Oricum, o legau de pitici prea multe secrete.

Seara lasă cățeaua să se urce pe prispă, lângă ea, să-i lingă picioarele. Dar, când gura ei băloasă începe să urce, tipă la ea și-i trage un șut. Cățeaua schelălăie.

Uneori o ia cu blândețe în brațe, o curăță și-o spală, îi piaptăna părul negru, lucios după șamponare, limpezire, uscare. Își îngroapă mânile în el, apoi față, trage aer în piept și suspină.

Apoi o machiază, îi dă cu ruj pe buzele groase, îi ridică părul într-un coc și-o pune să stea în față ei, pe podea. „Ești o cățea frumoasă“, se gândește Albă ca Zăpada.

Cățeaua își ridică privirea întunecată spre ea, ochii de-un albastru adânc, sălbatic, cu gene lungi și dese și sprâncene groase.

Se uită lung una la alta, de parcă așteaptă ceva. De parcă așteaptă ca cealaltă să lovească prima.

Albă ca Zăpada îi aruncă apoi o halcă de carne și, în timp ce cățeaua trage cu dinții de zgârciuri, se-apucă să țipe la ea și să-o lovească, să-o tragă de păr până când i-l face iar o clacie neagră, până când o scoate afară din casă. Avea rujul întins pe toată fața. Animalule.

Fiecare este câinele cuiva. Si aşa trebuie să fie.

Albă ca Zăpada trăiește în mijlocul pădurii împreună cu o cățeauă și nimeni n-a vrut ca voi să aflați asta. Cățeaua i-a mâncat pe pitici și l-ar fi mâncat și pe prinț dacă nu ar fi fost inventat, aşa cum sunt toți prinții, de fapt.

Ce facem în oglindă

*What shall I say to the young on such a morning? –
Mind is the one salvation? – also grammar?*

W.D. Snodgrass, *The Campus on the Hill*

Nora oprește calculatorul, îl scoate din priză, apoi mai verifică o dată dacă a închis geamul cabinetului. Își ia sacoul tocit în coate, geanta umflată, o fostă geantă pentru scule, deschide ușa și se întoarce în prag, să mai arunce o privire prin sala mică și întunecată. Sigur a închis geamul? Se mai duce o dată la fereastră, o deschide și o închide la loc, și atunci îi vine în minte întrebarea care îi dă în fiecare zi puterea să plece: cum ar fi să rămână blocată aici?

După ce închide ușa, apasă pe clanță de câteva ori, chiar cu putere. E închiată. Apoi coboară la subsol, să lase cheia de la cabinetul de engleză, cheia de rezervă pe care o folosește femeia de serviciu. Se ridică pe vârfuri și o agăță într-o casetă băgată în perete, închide gemulețul. Fire de pânză de păianjen îi atârnă de șuvițele de păr decolorate. În ultima vreme, își uită tot mai des cheile. În fiecare zi se îmbracă în grabă, se piaptănă cu degetele, se machiază la volan. Și, oricum, are cine să-i deschidă când se întoarce. Matei e tot timpul acasă.

Ninge. Ninge mult și parcă dintr-o dată, de parcă cineva i s-a pus împotriva. Tocmai azi. Tocmai azi cineva vrea să-i pună pie dici, să-o orbească, să rămână blocată. Tocmai azi, când iubitul ei i-a spus să nu întârzie, că o așteaptă cu masa. Ba chiar a rugat-o. Nora scoate din buzunarul sacoului cheia mașinii, singura pe care n-o uită niciodată, pornește motorul și ieșe în stradă.

Și atunci îl vede în lumina farurilor, stând pe trotuar.

Examenul pentru carnetul de șoferi i s-a părut cel mai greu examen din viața ei. După ce se chinuise să țină drumul drept și accelerase aiurea, s-a trezit urcând cu mașina pe o bordură, moment în care polițistul i-a spus să opreasă. Nu-și putuse controla corpul – mâinile, picioarele și mintea trăgeau în direcții diferite –, cum naiba să mai controleze și animalul acesta de fier, care trebuia să-i facă viață mai ușoară?

Dar nu a renunțat. O aștepta mașina tatălui ei, pe care el,oricum, nu mai putea să-o conducă. Nora nu voia să o vândă, dar nici nu-și dorea să o lase să ruginească acolo, în fața blocului ei, trasă pe trotuar cu niște luni bune în urmă. A mai făcut rost de bani pentru niște ore suplimentare, a mai condus prin oraș – mai mult seara, când erau străzile mai libere – și, în ziua examenului, și-a imaginat că o persoană calmă, senină și încrezătoare conduce mașina. În ziua examenului și-a imaginat că e altcineva.

Sigur că a făcut asta pentru ea, să nu mai piardă timpul prin stații de autobuz, să ajungă mai ușor la școală, dar o făcuse mai ales pentru Matei. Plănuise să-l plimbe prin afara orașului, să meargă la un picnic, să tragă cu arcul, cine știe, poate chiar să ajungă prin alte orașe, să-l ajute să-și clătească ochii și mintea cu peisaje, să-și descopere un nou hobby, în fine, să-l ajute să vadă lucrurile altfel.

A trecut un an de atunci, și iubitul ei nu s-a urcat și nici n-are de gând să pună vreodată piciorul în mașina *aia*.

E trecut de 5 și e întuneric beznă. Băiatul ține un caiet în brațe și pare că dârdâie de frig pe trotuar, în fața trecerii de pietoni. Deși are verde la semafor, nu traversează. Nora oprește în dreptul lui și coboară geamul mașinii. Fulgi mari de zăpadă se îngheșuie să intre peste ea.

- Ce faci, Robert?
- *Good night, teacher.*
- *Good evening, Robert.*
- *Good evening, mă scuzați.*

Se gândește să-l întrebe dacă vrea să-l ducă acasă, dar băiatul a deschis deja portiera și uite că urcă în spate. Picături mari de apă i se prelungesc pe față și cad apoi pe caietul pe care îl ține strâns în brațe, aşa cum îl ținea și când stătea în bancă.

- De ce n-ai mai venit la engleză?

Ultima dată când l-a văzut la școală a fost înainte de vacanța de iarnă.

În ziua *aia*, la începutul orei, s-a trezit cu mama băiatului în cabinet. A închis ușa și a întrebat-o pe Nora cum se descurcă Robert la engleză. Foarte bine, i-a zis Nora, dar aşa le răspunde tuturor părinților. „La școală cealaltă, profesoara se ocupă numai de elevii care veneau la ea la meditație“, i-a zis femeia. „Îmi pare rău, dar el se descurcă foarte bine, numai că, în ultimul timp, a fost cam obosit.“ „Sper că nu vă face probleme“, i-a spus mama. Nora era surprinsă. „Probleme?“ „Știți, el e mai sensibil“, i-a spus femeia. „A fost diagnosticat acum ceva timp cu leucemie, dar el nu știe. Nu i-am spus. Și, de atunci, îl lăsăm să facă ce vrea.“

- Am fost răcit, *teacher*.

Ca să-și țină mintea și corpul într-un loc, Nora se concentra pe trăsăturile femeii. Si-o amintește uitându-se des spre ușă. Îi spusese lui Robert să o aştepte pe hol.

- Și ce ți-a adus Moșul?
- O tabletă. Dar m-a fraierit.
- Cum adică?
- Păi am vrut să-l prind, dar m-a luat somnul.

În timpul orelor, Norei îi place să stea cu fundul pe prima bancă din rândul din mijloc. Le-a cerut copiilor încă de la prima oră de dirigenție ca banca aia să fie mereu liberă. Poate că așa se simte mai apropiată de ei.

Într-o zi, în timp ce le ctea elevilor cu voce tare notele din catalog, ea se gândeau la consiliul în care se discutase despre serbarea de 8 martie, în care directoarea le spuse să-și pregătească un grup de elevi pentru a-și etala performanțele și reușitele, pentru a se face văzuți în comunitate. De parcă profesorii din cancelarie erau niște supereroi care, pentru că au stat prea mult în umbră, s-au gârbovit, se gândeau Nora. Într-o zi, deci, la ora de dirigenție, în timp ce le comunica elevilor niște informații importante pentru părinți, Nora încerca să-i găsească fiecărui profesor puterea specifică: de exemplu, profesorul de muzică își învață elevii să urle atât de tare, încât pot sparge orice geam în caz de pericol; profesoara de sport își învață elevii să se îndoacie și să se alungească, corporurile lor se pot strecu prin orice crăpătură; copiii de la optionalul de teatru se pot transforma oricând în stană de piatră; în timpul orelor de desen, se creează haos și mizerie în clasă, lăsând-o fără puteri pe femeia de serviciu.

Dar puterea ei specială care era? Și, dacă avea una, putea să schimbe cu ea realitatea?

Copiii se foiau în bănci, stânjeniți. Iar a început dirigă să plângă din senin. Într-o oră de dirigenție a început să plângă în timp ce le vorbea despre educație sexuală. Despre metode de contracepție, despre sarcină. De câte ori o apucă, ei fac liniște, de parcă s-au trezit cu o lucrare neanunțată, dar uite că, de data asta, au trecut cinci minute și ea tot plânge cu fruntea lăsată pe brațe, cocoțată pe prima bancă. Chiar nu se prende că e penibilă? Nu se mai oprește odată? Fetele se uită una la alta, ridicând din sprâncene, băieții puforesc în râs, de parcă i-ar putea vedea chiloții dirigăi, mari și albi. Chiloți de babă. Gogoșari, cum le zice mamaia.

După fiecare criză de plâns, viața are un miros proaspăt. Ca după o ploaie de vară, care se strecoară printre mușchi și rădăcini, le răscolește și ridică în aer un miros de mucegai, odată cu valurile de căldură care au ținut pământul amortit până atunci.

Iarna, mirosurile sunt numai în casă. Numai înăuntru.

— Corpul unui copil nu știe încă să lupte, i-a spus Matei când a ajuns acasă.

Îl găsise fumând în bucătărie, pe întuneric. Stătea pe scaun, picior peste picior, cu umerii goi aplecați ușor, țigara îi atârna între buzele pe care Nora le știa pline și, mai nou, un pic crăpate. Nu voia să-și dea cu crema pe care i-o luase ea. Degetele lui subțiri și reci erau răsfirate pe masă. Câteva șuvițe lungi de păr îi căzuseră într-o parte, acoperindu-i urechea. Era o poveste pe care babele o spuneau fetișelor, jurând că e adevărată. Că, dacă noaptea te așezi dezbrăcată în fața oglinzii, cu o lumânare în mâna, o să-ți vezi în ea ursul venind. Ea nu încercase niciodată. Nora s-a uitat o vreme la silueta întunecată conturată pe perdeaua luminată de lună, un profil de bărbat care pare că se gândește la următorul atac asupra